

Prövning i Historia 1b – 100 poäng

Informationsmöte

Innan prövningen anordnas ett obligatoriskt informationsmöte. Då går du och ansvarig lärare igenom vad som förväntas av dig. Du får information om det centrala innehållet samt kunskapskraven för kursen. Det hittar du också längst bak i detta häfte.

Tid och plats för informationsmötet finns på hemsidan. Det är viktigt att du meddelar ansvarig lärare ifall du inte har möjlighet att närvara vid informationsträffen. Mer information om kursen hittar du på Skolverkets hemsida.

Prövningens innehåll och tillvägagångssätt

Kursen historia testar fem förmågor, nämligen:

1. Fakta- och referenskunskap
2. Historiemedvetande
3. Teori och begrepp
4. Källanalys
5. Historiebruk

Dessa kommer testas vid ett prov, och i två inlämningsuppgifter.

	Vad prövas i de olika delarna?
A. Prov vid skrivnings- tillfället	<p>Testar förmåga 1. Fakta- och referenskunskap 2. Historiemedvetande och 3. Teori och begrepp.</p> <p>Du bör läsa på i boken så att du kan visa att du kan följande centrala innehåll: Den europeiska epokindelningen utifrån ett kronologiskt perspektiv. Förhistorisk tid, forntiden, antiken, medeltiden, renässansen och upplysningstiden med vissa fördjupningar. Problematisering av historiska tidsindelningars beroende av kulturella och politiska förutsättningar utifrån valda områden till exempel varför tidsbegreppet vikingatid infördes i Sverige under 1800-talets slut eller jämförelser med tidsindelningar i någon utomeuropeisk kultur.</p> <p>Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välstånd, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter, jämställdhet, men också kolonialism, diktaturer, folkmord, konflikter och ökat resursutnyttjande. Långsiktiga historiska perspektiv på förändrade maktförhållanden och olika historiska förklaringar till dem.</p> <p>Olika historiska frågeställningar och förklaringar kring långsiktiga historiska förändringsprocesser som speglar både kontinuitet och förändring, till exempel befolkningsutveckling, statsbildning, jordbrukets utveckling och olika syn på människors värde, på makt och på könsmonster.</p>
B. Muntligt	<p>Testar förmåga 4. Källanalys</p> <p>Kalla kriget. Se bifogat dokument.</p>
C. Muntligt	<p>Testar förmåga 5. Historiebruk</p> <p>Bombningarna av Dresden. Se bifogat dokument.</p>

Studieanvisningar för provet

Referenskunskap (sidor i Epos 1b)

- Den förindustriella tiden (sid 21- 34)
- Medeltiden (sid 42- 49, 50- 52)
- Tidigmodern tid (59- 65)
- En ny tid: 1700/ 1800 tal (75- 102)
- Revolution och reaktion 1800 tal (105- 113, 150- 152)
- Europa erövra världen 1800 talets slut (163- 167, 182- 183, 188- 193)
- Sverige omkring 1900 (198- 203)
- Världskrigens tid (213-272)

- Det kalla kriget (295- 304)
- Östblocket (325- 335) - Dessa sidor skall också användas till den muntliga delen
- 1989 års revolution (365- 371) - Dessa sidor skall också användas till den muntliga delen

När du läser dessa sidor försök att fokusera på följande:

- Viktiga epokbegrepp: Förhistorisk tid, forntiden, antiken, medeltiden, tidig modern tid, renässansen, upplysningstiden, industriella revolutionen, imperialismen, första världskriget, mellankrigstiden, andra världskriget, kalla kriget, murens fall/ 1989, Modern tid
- Vad som är utmärkande och typiskt för varje epok samt viktiga händelser och personer.
- Orsaker till de viktiga händelserna och vilka effekter dessa har fått
- Hur händelserna påverkar oss idag och hur de kan påverka oss i framtiden
- Om händelserna och orsakerna beskrivs och förklaras i ett aktörs eller strukturperspektiv.

Se denna presentation om aktörs och strukturperspektivet:

<https://prezi.com/rstgluy2cshe/historiesyner-och-historiska-perspektiv/>

B. Muntlig uppgift 1.

Källanalys – Livet i östblocket under kalla kriget

KÄLLKRITERIER

Efter varje kriterium står ett antal begrepp som man kan använda när man diskuterar kriteriet. Det är inte meningen att man måste använda samtliga, utan bara menat som ett förslag, och ett sätt att konkretisera betygskravet ”Begrepp som hör till kriteriet”.

ÄKTHET – Är källan vad den utger sig för att vara? (Förslag på begrepp man kan använda: original, bearbetad, översatt...)

NÄRHET – Hur långt efter händelsen skapades källan? (Förslag på begrepp man kan använda: samtida, i efterhand, minne, efterhandskonstruktion...)

BEROENDE – Är det en primärkälla, till exempel en ögonvittnesskildring, eller är källan beroende av andra källor? (Förslag på begrepp man kan använda: primärkälla, ögonvittnesskildring, kvarleva, sekundärkälla, hörsägen, andrahandsuppgift...)

TENDENS – Varför har källan tillkommit, och vem ligger bakom den? Vad har den som skapat källan anledning att dölja? Vad har den personen anledning att visa upp eller förstärka? (Förslag på begrepp man kan använda: syfte, tendensiös, subjektiv, objektiv, vinklat...)

RELEVANS – Kan källan ge svar på vår fråga? (Förslag på begrepp man kan använda: tolkningsmöjlighet, källorna kompletterar varandra när det gäller..., källorna motsäger varandra när det gäller... man skulle kunna se detta som ett stöd för... källan ger inget stöd för att säga att..., å andra sidan...)

I det här häftet finns ett gäng källor till livet i ett av länderna i östblocket under kalla kriget: Östtyskland eller DDR (Tyska demokratiska republiken).

Din uppgift är att använda källorna för att svara på följande fråga:

Uppfattade man Östtyskland (DDR) som en demokratisk välfärdsstat?

Resonera kring vad som talar för och vad som talar emot att man gjorde det, utifrån källorna, men också vilka källkritiska problem som finns med dem. Om du siktar på ett A - tänk särskilt

på att vara nyanserade och prövande, det vill säga att ha ett å ena sidan-å andra sidan-resonemang.

Svaren ska komma från källorna, men för att nå C eller högre behöver du också visa att ditt resonemang ”underbyggs av relevanta kunskaper om det historiska skeendet”, det vill säga att du visar att du kan en del om perioden, och låter din tolkning styras av sådant du vet. Hitta därför också bakgrundsinformation från boken för att svara på frågan.

Källa A.

Östtysklands författning 1968

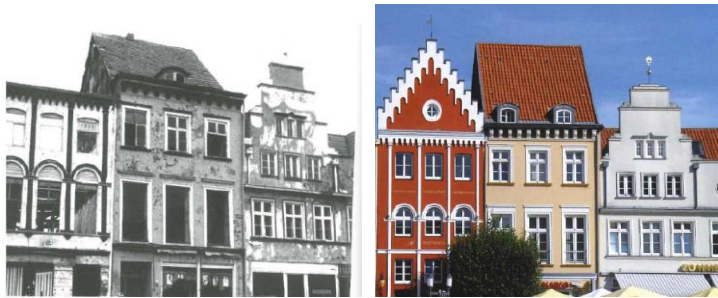
Utdrag ur Tyska demokratiska republikens (DDR) författning 1968.

- Artikel 1
DDR (Tyska demokratiska republiken) är en socialistisk tyskspråkig stat av arbetare och bönder. DDR är den politiska organisationen för det arbetande folket i stad och land under ledning av arbetarklassen och dess marxist-leninistiska parti. Huvudstaden i Tyska demokratiska republiken är Berlin.
- Artikel 2
All politisk makt i DDR utövas av det arbetande folket i stad och land. Människan står i centrum för alla ansträngningar från det socialistiska samhället och staten.

Den fasta föreningen som finns mellan arbetarklassen, kooperativa jordbrukare, medlemmarna i intelligentian och andra delar av folket samt det socialistiska ägandet av produktionsmedlen, förvaltningen och planering av social utveckling efter de mest avancerade vetenskapliga rönerna, utgör den okränkbara grunden för ett socialistiskt samhälle.

Källa B.

Två bilder från östra Tyskland

Stora torget i Greifswald 1989

Stora torget i Greifswald 2009

Ur: Auferstanden aus Ruinen, Greifswald 20 Jahre nach der Wende

Källa C.

Intervju med Constanze.

Constanze var 7 år 1989. Intervjun gjordes av Sveriges Radio 2009 i samband med att man uppmärksammade 20 års-jubileet av murens fall.

”Jag minns svagt 9 november, eftersom jag den dagen förberedde mig för min födelsedag. Det var svårt att somna då jag tänkte på att jag skulle fylla år. Jag satt i pyjamas i soffan klockan 9 på kvällen och var vaken. Jag tänkte på att nu är det bara några timmar kvar till min födelsedag. Vi tittade på tv och vi fattade ingenting. Jag förstod inte då hur stort det var. Men

vi var medvetna om vad som hade hänt under hösten. Vi såg ju på nyheter från väst varje dag. Jag tror att de som bodde i Berlin eller nära gränsen förstod bättre vad som hände. De såg ju muren varje dag. För dem var det större.

Det hade också varit demonstrationer i Leipzig hela hösten, men inte i min hemstad. Vi såg på nyheterna att det var demonstrationer. I början var vi rädda och funderade på vad som skulle hända: Kommer militärerna att skjuta eller inte skjuta på demonstranterna? Förändringen märktes först när mina klasskamrater försvann. De åkte i väg med sina föräldrar till Västtyskland. Jag minns att vi hade skola på lördagar, men när muren föll fanns inga elever kvar i skolan. Då bestämde man att sluta med undervisning på lördagar. Alla åkte till väst för att titta och shoppa lite och hämta pengar. När även lärarna försvann blev det tydligt för mig att något viktigt hade hänt. Sedan åkte vi själva i väg. (till Västtyskland)

Livet i Leipzig (DDR) var fantastiskt vill jag säga. Växer man upp i en familj med mycket kärlek och trygghet märker man inte att man växer upp i en diktatur. Nu som vuxen med ett annat perspektiv är det ju hemskt att se hur det var. Men som barn var det annorlunda. Jag var verkligen lycklig. För mig är det viktigt att säga att vi hade det bra som barn. Ganska mycket förändrades efter murens fall. Jag kommer från en stad som hade mycket industrier. Jag minns att staden jag växte upp i hade 45 000 invånare under DDR-tiden. Nu har den 16 000. Många flydde eller flyttade till väst. Många förlorade jobbet då flera fabriker stängdes. Det blev cirka 30–40 procents arbetslöshet. Det blev kaotiskt runt 1990. I skolorna förlorade flera lärare som var aktiva kommunister jobbet. Vi fick byta klassföreståndare två gånger – det är stort för små barn. Det fanns inga läroböcker för de gamla fick slängas och inga nya kom i deras ställe. Det var små saker men det var stort för mig som barn. Mycket mat som man vuxit upp med fanns inte längre och TV-programmen ändrades. På något sätt var det stort, men för oss barn kändes det som att man förlorade ganska mycket man varit van vid.”

Källa D.

Bodil Zaleskys dagbok.

Bodil Zalesky är svensk och skrev dagboken när hon var ”gästlärare” i Östtyskland (DDR) 1981. Dagboken publicerades i den svenska tidningen Access 2009 med anledning av 20-årsjubileet av murens fall.

8/11: För några veckor sedan lärde Jan känna en kille på tågresa. Han berättade bland annat för Jan att han hade börjat läsa teologi [religion] och att han sedan hade förlorat sin studieplats av politiska skäl. Och nu igår var Jan och jag och den här killen och hälsade på vänner till honom i en by långt ut i ingenstans. Vi var tvungna att hemlighålla vårt besök och vi valde en tid när så få människor som möjligt skulle kunna se oss. Vid femtiden på morgonen tog vi en buss och åkte en bit med den och resten gick vi till fots. Vi stannade hos de här människorna i ett dygn och nästan hela tiden använde vi till att prata politik. (Jan hade också tagit med sig förbjudna böcker från väst.)

Paret som vi bodde hos berättade om sina erfarenheter av DDR-systemet. De hade bland annat båda två suttit i tukthus [fängelse] på grund av ”statsfientlig verksamhet”. Vad de hade gjort rent konkret var att de hade deltagit i demonstrationer för en möjlighet till vapenfri tjänst istället för den reguljära militärtjänsten. Hon (jag vet inte vad jag ska kalla henne här) hade under tukthustiden blivit misshandlad så att hennes graviditet hade slutat i missfall. Och det liv det här paret lever nu är ett liv i ett slags förvisning; de får alltså inte lämna byn utan att anmäla sig och västbesök är naturligtvis strängt förbjudna. Jag förstår att vårt besök måste ha inneburit en stor risk för dem, men de ville att vi skulle komma ... Ibland är jag rädd.

Källa E.

Intervju med Thorstein Schön.

Thorstein Schön är 51 år och har bott i Östtyskland (DDR). Artikeln är hämtad från den kommunistiska tidningen Proletären (2009-11-04). Artikeln publicerades i anslutning till 20-årsjubileet av murens fall.

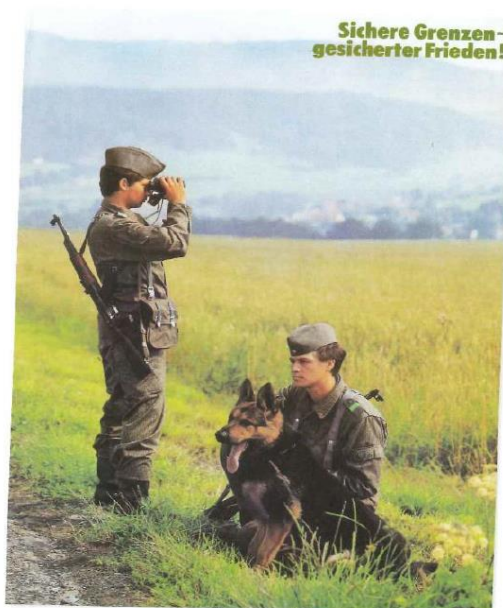
”Det är ingen tvekan, jag har haft tur”, säger 51-åringen till Der Spiegel. Han fick ett stort byggkontrakt efter samgåendet och kunde starta en egen firma. Samtidigt sitter han i sin soffa och återger goda minnen från Östtyskland. ”Förr var en campingplats, en plats där folket njöt av sin frihet tillsammans”, säger han. Vad han saknar mest idag är den där ”känslan av solidaritet och gemenskap”.

Hans dom över DDR är klar: ”Vad mig anbelangar, vad vi hade under de dagarna var mindre av en diktatur än vad vi har idag.” Han vill se lika löner och lika pensioner för invånarna i det forna Östtyskland. Och när Schön börjar klaga på det återförenade Tyskland så innehåller hans tonläge självbekräftelse. ”Folk ljuger och luras överallt och för varandra”, säger han, ”och dagens orättvisor är endast utförda på ett mer dolt och utstuderat sätt än i DDR, där svältlöner och sönderskurna bildäck var okända fenomen”.

Schön kan inte för egen del redovisa ifall han varit utsatt för orättvisor i dagens Tyskland. ”Jag har det bättre idag än jag hade det förr”, säger han, ”men jag är inte mera nöjd.” Schöns resonemang handlar mindre om kall logik än om att få rättvis bedömning. Vad som gör honom synnerligen missnöjd är den falska bilden av öst som väst målar upp idag.

Källa F.

Affisch på östtyska gränsvakter

Affisch: Säkrare gränser, säker fred. Affisch från Rostock i DDR 1980.

Källa G.

Aftonbladet 2009 11 09

”Muren var nödvändig” När Ingrid och Rolf Lämmel satt framför TV:n den 9 november 1989 fylldes de av oro istället för glädje.

Det tog två veckor efter murens fall innan de tog sig över till Västberlin.

– Muren borde inte ha rivits på det sätt som skedde, säger Rolf.

Inte så att de tycker det vore bättre om muren fortfarande funnits. Men de vänder sig mot att man kastade allting i DDR på sophögen. Även sånt som de tycker var bra.

– Västtyskarna tittade på oss ungefär som om vi vore tysktalande gästarbetare från Polen, säger Ingrid. Vi var andra klassens människor. Hon räknar upp allting som fungerade bättre i DDR. Gratis utbildning åt alla. Gratis dagis åt alla. Alla hade ett jobb. Priserna var låga.

– Visst fanns det brister. Citrusfrukter var svåra att få tag på. Bananer var sällsynta. På vintern fanns det inga tomater men vem behöver det?

”Vårt land höll på att förblöda”

Soffbordet står redan dukat med bästa kaffeporslinet när vi kommer hem till familjen Lämmels lägenhet på 17:e våningen i Berlinförorten Hohenschönhausen. Ingrid håller upp kaffe och uppmanar oss att hugga in på kakorna.

Båda hade bra jobb i DDR. Ingrid som tjänsteman på östtyska järnvägens internationella avdelning. Rolf började på UD och slutade som chef för den östtyska läkarakademien. För båda var det självklart att vara med i kommunistpartiet. Inte bara för att det gynnade karriären.

– Vi upplevde andra världskrigets fasor och såg hur nazisterna åter nästlade sig in i den västtyska maktapparaten, berättar Rolf. Med DDR fick vi chansen att bygga upp ett nytt samhälle. När Berlinmuren byggdes 1961 jublade inte Rolf men han var heller inte emot.

– Muren var nödvändig. Vi hade förlorat 6 000 läkare som utbildats i DDR men tagit sig över till väst. Vårt land var på väg att förblöda. Muren skulle ge oss andrum. Riktigt så blev det inte.

”Stasi behövdes”

När den väl föll reagerade Lämmels initialt med förnekelse.

– När vi såg på TV hur partisekreteraren Günther Schabowski sa att alla skulle få resa ut trodde vi först att han var full. Det kunde bara inte vara sant. De kände ingen iver att resa över till väst. Rolf Lämmel rycker på axlarna.

– När vi väl gjorde det efter två veckor tycker jag inte det var något speciellt. Vi hade båda kunnat resa i vårt jobb. Båda tycker att muren borde avvecklas på ett kontrollerat sätt. Framförallt borde återföreningen ha gått annorlunda till. Nu blev det som alltid segraren som bestämde villkoren. Men undrar jag, visste ni vad hemliga polisen Stasi höll på med i DDR? Rolf nickar direkt.

– Självklart visste vi. En del av dem som fängslades var oskyldiga men det fanns också banditer som ville skada landet. Vi ansåg att Stasi behövdes för att skydda DDR. Nu i efterhand inser vi att svåra förbrytelser begicks i kommunismens namn. I tidningskorgen hos familjen ligger Neues Deutschland längst fram, under DDR-tiden kommunistpartiets tidning. I dag en vänstertidning.

– Vi läser den varje dag, säger Ingrid och börjar bläddra i dagens utgåva. Det är en utmärkt tidning som ger inblick i politiken och kulturen.

Ilska över bilden av DDR

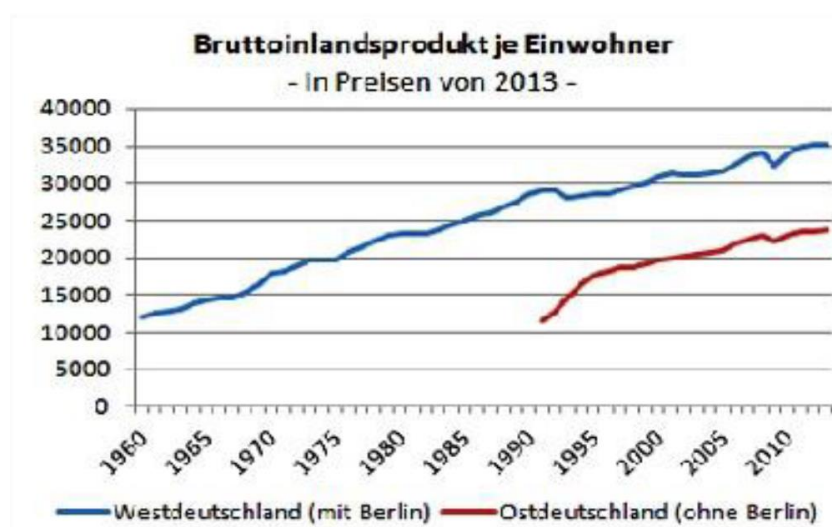
Trots att de på ett sätt saknar DDR-tiden så verkar paret ändå rätt nöjda med hur de lever i dag. De har råd att åka på semester utomlands. De behöver inte snåla.

– Materiellt har vi fått det bättre än för 20 år sedan, säger Rolf. Helt klart. Återföreningen var bra. Men de känner fortfarande ilska över att DDR enbart förknippas med mur, Stasi och förtryck.

- Efter snart 20 år börjar Tyskland fundera på att införa utbildningssystem och sjukvård som vi hade i DDR. Då pekar politikerna på Finland och säger att av dem har vi mycket att lära. Sanningen är att finnarna importerade sitt system från DDR. Men det förs ingen säga. Om det håller man tyst. Rolf skakar frustrerat på huvudet. Men som många före detta östtyskar är han kluven.
- Friheten är större i dag. Nu slipper jag tänka på vad jag säger.

Källa G.

Bruttonationalprodukten/ invånare i västra och östra Tyskland
(Källa: Oiger: Neues aus Wirtschaft und Forschung, 2014 09 24)

C. Muntlig uppgift 2

Tre uppgifter om historiebuk – Bombningarna av Dresden

De sju historiebukken

Vetenskapligt historiebuk: Det är det som historievetenskapen bör arbeta med. Vetenskapligt historiebuk använder sig av vetenskapliga metoder, såsom källkritik, och strävar efter att förmedla sanningen. Den utmärks av en villighet att ändra sin tolkning om ny information framkommer. De vanligaste användarna är historiker och historielärare.

Existentiellt historiebuk: Historia kan användas för att förstärka en identitet, t ex en nationstillhörighet eller etnicitet, och skapa en vi-känsla i en grupp. Det kan vara släktforskning, dagböcker eller samtal med äldre familjemedlemmar. Det existentiella historiebuket blir ofta tydligast när det handlar just om historiska övergrepp mot folkgrupper: dessa erfarenheter svetsar samman den utsatta folkgruppen ännu mer.

Moraliskt historiebuk: Det moraliska historiebuket handlar om att granska och kritisera, och lyfta fram begångna orättvisor och utsatta grupper. Funktionen är att ifrågasätta vissa versioner av historia och belysa andra, ofta med målet att återupprätta någon eller några som drabbats av orättvisor. Syftet kan också vara att kritisera den som man uppfattar har makten i samhället. Ett bra exempel på moraliskt historiebuk är när journalisten Maciej Zaremba i slutet av 1990-talet lyfte fram den svenska statens steriliseringspolitik 1934-75 under beteckningen ”tvångssteriliseringar”. Ett annat exempel är att lyfta fram grupper som inte fått plats i traditionell historia, såsom kvinnor, samer och invandrare.

Ideologiskt historiebuk: Ideologiskt historiebuk går ut på att man lyfter fram historia som stärker eller legitimerar den ideologi man själv står för, eller kritiserar och ifrågasätter andras

ideologi. Funktionen är att legitimera den egna ideologin eller de beslut man fattat, eller att ifrågasätta motståndares beslut. Man snyggar till och väljer ut historia för sin egen vinning. Ofta är urvalet ensidigt och förvrängt till ens egen fördel. Ideologiskt historiebruk är väldigt vanligt. Ett klassiskt exempel är hur Adolf Hitler använde historien för att legitimera krig och etnisk rensning.

Politiskt-pedagogiskt historiebruk: Det politisk-pedagogiska historiebruket handlar om att jämföra historiska händelser med nutiden och på så vis förklara dem. Politiskt gör en sådan jämförelse för att legitimera eller kritisera beslut. I västerländsk politik är det ofta populärt att jämföra med Hitler. Den här typen av jämförelser kan också användas i pedagogiskt (undervisande) syfte, för att vi ska lära oss att fatta beslut utifrån historiskt "likadana" situationer som vi befinner oss i nu. Det typiska för politisk-pedagogiskt historiebruk är att likheterna mellan historia och nutid överbetonas, och man fäster inte så stor vikt vid skillnaderna.

Kommersiellt historiebruk: Det här handlar om att använda historia för att sälja produkter. Det mest uppenbara exemplet är att sälja turistsouvenirer med historisk anknytning, t ex plastversioner av vikingahjälm. Men även bruk av historia i film och datorspel kan klassas som kommersiellt: människor lockas av möjligheten att få uppleva det förflutna på ett lättillgängligt och engagerande sätt, och köper datorspelet/biljetter till filmen.

Icke-bruk av historia: Att inte använda historia, även om det är motiverat, kan klassas som ett "icke-bruk" av historia. Icke-bruket är en slags specialvariant av ideologiskt historiebruk, men man väljer att inte använda historia för att legitimera sitt samhälle eller sin ideologi, kanske för att det finns för stora problem med den faktiska historien. I Sverige på 1960- och 70-talen var det här ett vanligt historiebruk inom den socialdemokratiska ledningen: Sveriges historia sågs som mörk och dyster, och därför vill man inte koppla ihop den moderna staten med historien. Istället betonade man framtiden.

Uppgift Del 1

Läs de två texterna nedan och identifiera historiebruk/-bruket som används. Försök att finna de punkter och fakta som de båda debattörerna väljer ut och betonar. Vilka värdeord eller laddade språkliga bilder har författarna med i sina texter?

Ni måste uttömmande argumentera för hur texterna sätts in i en större historisk kontext och ni bör belysa de värderingar, normer, teman mm som finns i historiebruket/bruket.

Nödvändiga bomber Publicerad 17 februari 2010 11.51 i Sydsvenskan· Uppdaterad 17 februari 2010 11.51

TEXT: SALOMON SCHULMAN

Döden i Dresden måste sättas i sitt sammanhang. Minnesdagarna efter andra världskriget överflödar de europeiska almanackorna. Lidandet och döden nådde torterande höga siffror. Sex miljoner judar mördades, en halv miljon zigenare och dessutom handikappade förutom alla de andra otaliga offren. Belägringen av Leningrad kostade en miljon människor livet; under 900 dagar svält de eller sköts de ihjäl. Tidvis fanns bara en smal försörjningsled över Ladogas isar.

Åminnelsen av Dresdenbombningarna den 13 februari 1945 är den nya högtiden, som trängt sig in bland Hiroshimadagar, Dagen D, Fredsdagen och alla de sorgedagar som finns spridda i nationella kalendrar.

Attacken mot Dresden har jämförts med ett eldhav som slukade allt syre och krävde tiotusentals dödsoffer efter att briter och amerikaner tömt sina bomblaster. Civila offrades i onödan, sägs det – stadens militära betydelse är fortfarande omdiskuterad. Och ovärderliga kulturskatter i form av barockbyggnader, lades i ruiner som om den tyska kulturen förintats i de allierades bombningar.

Det är problematiskt att Tyskland inte fått utlopp för den vånda som drabbade landet i krigets slutskede. Men att som högerextremister och inte så få kulturella förespråkare för humanismen beklagar sig över det öde som drabbade Dresden är förfelat.

25 000 dog i Dresden. Det är långt färre än vad Blitzten åsamkade det aldrig ockuperade England.

Lika många judar gasades ihjäl under två dygn enbart i det högeffektiva förintelslägret Treblinka – varje dag, månad efter månad!

Vem högtidlighåller Treblinkadagar i Tyskland?

Dresden rustade sig inför den gångna helgen mot de extremhögerdemonstranter som sedan nittioalet förklarat staden med manifestationer mot ”bombholocausten”, så beskrivs de allierade bombningarna. Avsikten var i själva verket att underlätta ryssarnas frammarsch. De hade rönt hårt motstånd på ostfronten där nazisterna (tyskar, balter, kroater, danskar, svenskar med flera) kämpade med en talibansk fanatism för sin Führer.

I den sachsiska kulturstaden med tusentals och åter tusentals slavarbetare, de få judar som då ännu levde och sovjetiska krigsfångar, räknas inte in i den tyska dödsstatistiken. Slavarna välkomnade dock bombningarna, likt min mor och hennes medsystrar i Berlin, då de såg friheten komma med de brittiska bomblasterna mot vapenfabrikerna som in i det sista var verksamma.

De allierades bombningar kom dock alldeles för sent. Auschwitz, Treblinka och Buchenwald förblev orörda dödsläger.

Och beträffande den fina tyska barocken som gick till spillo - vad hände med alla romantiska polska slott eller vad doldes i ruinhögen Warszawa? För att inte tala om de vackra gamla synagogorna som brändes upp eller alla de chagallska byar som jämnades med marken?

Den högerextrema ”sorgemarschen i Dresden” stoppades – den här gången. Men för historierevisionisterna tycks andra världskriget enbart ha tagit en kort paus.

Salomon Schulman, läkare och författare

Salomon Schulman prisar bombningarna av Dresden

Från www.realisten.se 2010-02-18

Den judiske författaren och barnläkaren Salomon Schulman publicerades i går i Sydsvenskan med en artikel som rubricerades ”Nödvändiga bomber”. Artikeln publicerades med anledning av att det i helgen var 65 år sedan bomberna föll över Dresden. Historiker talade tidigare om upp emot 300 000 döda civila offer men siffran har nu reviderats till cirka 25 000 människor i den officiella historieskrivningen. Var de andra människorna tagit vägen är höljt i dunkel, men enligt tysk lagstiftning, som annars är hård mot reviderad historietolkning av händelser och pseudohändelser under andra världskriget, är det i sin ordning att förneka mordet på de övriga dödade tyskarna. Men det är inte bara i sin ordning att förneka mordet på dessa tyskar, det är också helt acceptabelt att hylla bombningarna över den civila befolkningen, även i Sverige. Det är något som Salomon Schulman med glädje hänger sig åt i Sydsvenskan, en tidning som ägs av familjeföretaget Bonnier. Man skulle här kunna ägna utrymme åt att beskriva den judiska familjen Bonniers historia och gärningar men det har redan skrivits mycket om det på annat håll, inte minst från familjen själva.

Någon rättegång hölls aldrig mot ansvariga för bombräderna som drabbade en mängd tyska städer. Dresden saknade militär betydelse och bombades endast som en markering och för att förnedra ett folk som redan i princip hade förlorat kriget. Det var ett uppenbart krigsbrott men ingen av de militära strategierna från segrarmakterna åtalades för något av sina brott efter andra världskriget. Tidigare har man mest talat om atombomberna över Hiroshima och Nagasaki men på senare år har man i Europa kommit att mer och mer uppmärksamma även brott mot tyskar. I artikeln skriver han att det är förfelat att beklaga sig över det öde som drabbade Dresden. Att 25 000 civila dödsoffer, Schulman har alltså anammat den reviderade siffran, krävdes i Dresden rättfärdigas av att fler dog när England angreps. Barnläkaren väljer att skickligt glömma bort att Dresden var en av många städer som bombades, att England angreps av militärstrategiska skäl medan Dresden bara angreps för att döda civila offer och att det normalt aldrig anses legalt att angripa civila människor för att hämnas mot tidigare oförrätter. Vidare menar Salomon Schulman att 25 000 människor är lika många som gasades ihjäl under två dygn enbart i Treblinka. Jag överlåter till läsaren att själva räkna på möjligheten i det påståendet. Det intressanta är att mordet på, säg 25 000 människor för att inte bråka om siffror, i ett angrepp mot en militärstrategiskt sett helt meningslös stad kan rättfärdigas av andra krigshandlingar.

Schulman ställer sedan den retoriska frågan ”Vem högtidlighåller Treblinkadagar i Tyskland?”. Den 27 januari är en dag då man i såväl Tyskland som Sverige och flera andra länder högtidlighåller ”Förintelsens offer”. Det sker genom att politiska ledare i hela Västvärlden talar om kampen mot antisemitism och bedyrar sin trohet till Israel och judiska församlingar. Salomon Schulman kan inte komma och påstå att ingen högtidlighåller hans folkgrupps lidande. Hela Västvärlden är i dag uppbyggd kring detta lidande. Staten Israel, som Schulman brinner för, hade sannolikt inte funnits om det inte vore för den ständiga förintelsepropagandan där inget ifrågasättande av siffror, metoder eller syften får ifrågasättas. I Tyskland är det förbjudet att ens antyda att det kanske inte var 6 miljoner judar som mördades genom gasning i de tyskkontrollerade koncentrationslägren. Däremot är det inte bara lagligt, utan till och med något som möts av glada rubriker i hela Europa, att arrangera högljudda demonstrationer och bilda mänsklig kedja för att förhindra högtidlighållandet av mordet på hundratusentals civila offer för de allierades bombräder.

Ingen höjer på ögonbrynen när en av Sveriges största morgontidningar publicerar en artikel av en människa som helt öppet prisar mord på civila män, kvinnor och barn av den enkla anledningen att de tillhör ett land som skribenten hatar. Herr Schulman undrar varför ingen tänker på vad som brukar kallas för Förintelsens offer men väljer själv att spotta på alla de människor som hans ideologiska fränder lät mördas.

Det är inte bara människorna som fick skylla sig själva. I sin iver att få angripa förlorarna förklarar Schulman i sin artikel att den fina tyska barocken som gick till spillo inte är något att bry sig om med tanke på de synagogor som jämnades med marken under kriget.

Det har varit svårt att skriva dessa rader. Jag har fått radera många rader, ändrat ord och hindrat tankar från att skrivas ner. Salomon Schulman kan nämligen lagligt förfalska siffror på hur många som mördats, förringa dessa människors liv och håna deras död. Han kan angripa det tyska folket, därför att tyskarna förlorade andra världskriget och sedan dess, tillsammans med alla europeiska folk, tvingats till förnedring, förnekelse och självförakt. Jag får dock inte svara genom att skriva vad jag anser om Schulman, inte för något han är utan för det förakt mot människor som han uppvisar. Det skulle kunna resultera i att jag skulle straffas genom den lagstiftning som finns. Varför? För att Salomon Schulman tillhör den sidan som vann andra världskriget och sedan dess har upphöjts till en ny adel.

Jag vet inte om Salomon Schulman är praktiserande läkare eller om han numera lever helt på att författa sina artiklar och böcker och undervisa på Lunds universitet. Men en sak vet jag. Salomon Schulmans människosyn är förkastlig. Vem vill lämna sitt barn till en läkare som applåderar bombmattor över barnfamiljer?

BJÖRN BJÖRKQVIST
red@realisten.se

Del 2

Bakgrund: I april 1945 ockuperade amerikanska trupper under general Patten Sachsen, ett område i sydöstra Tyskland där Dresden ligger. De allierade hade redan kommit överens 1944 att Tyskland skulle delas upp mellan de allierade. Då Dresden ligger i den östra delen av Tyskland lämnade amerikanerna området och sovjetunionens röda armé kunde ta kontroll över hela den östra delen av Tyskland under sommaren 1945. Det område som Sovjetunionen ockuperade kom att utvecklas till ett ny stat: Östtyskland (DDR). Den del av Tyskland övriga allierade Frankrike, Storbritannien och USA tog kontroll över kom att bli Västtyskland. Tysklands delning varade fram till 1991. DDR kom ända fram till 1991 att ha nära politiska, ekonomiska, militära och kulturella band med Sovjetunionen. DDR kom att utvecklas till en kommunistdiktatur där kommunistpartiet (SED) hade makten. Västtyskland utvecklades till en demokrati med nära band till USA.

Uppgift

1955, tio år efter bombningen av Dresden, ville DDR regering sätta upp en minnestavla. Du finner den här nedan. Läs och granska minnestavlan. Analysera historiebruket genom att förklara vilket historiebruk som ligger bakom och förklara varför DDR och kommunistpartiet valde att skriva som de gjorde på minnestavlan.

**ARBETARE- OCH BONDEMAKTEN MINNS
OFFREN FÖR DE
ANGLOAMERIKANSKA
TERRORBOMBNINGARNA
AV DRESDEN
FEBRUARI 1945.
ALDRIG MERA KRIG.
FEBRUARI 1955.**

Del 3
Uppgift

Februari 2015 är det 70 år sedan bombningarna. Staden Dresden har bett dig att ge ett förslag på hur minnet ska uppmärksammas. Det kan handla om monument, filminspelningar, böcker, vetenskapliga symposier osv. Du ska ge ett förslag som innebär att minst två olika historiebruk är synliga i gestaltningen. Var tydlig med att visa på vilka delar av historien som du vill understryka. Tänk på att det finns olika grupper i samhället att ta hänsyn till när du utformar minnet.

	E	C	A
CENTRALT INNEHÅLL. Fakta, historiemedvetande, teori och begrepp. Den europeiska epokindelningen utifrån ett kronologiskt perspektiv. Förhistorisk tid, forntiden, antiken, medeltiden, renässansen och upplysningstiden med vissa fördjupningar. Problematisering av historiska tidsindelningars beroende av kulturella och politiska förutsättningar utifrån valda områden till exempel varför tidsbegreppet vikingatid infördes i Sverige under 1800-talets slut eller jämförelser med tidsindelningar i någon utomeuropeisk kultur. Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välstånd, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter, jämställdhet, men också kolonialism, diktaturer, folkmord, konflikter och ökat resursutnyttjande. Långsiktiga historiska perspektiv på förändrade maktförhållanden och olika historiska förklaringar till dem. Olika historiska frågeställningar och förklaringar kring långsiktiga historiska förändringsprocesser som speglar både kontinuitet och förändring, till exempel befolkningsutveckling, statsbildning, jordbrukets utveckling och olika syn på människors värde, på makt och på könsmönster.			
1. Fakta- och referenskunskap. a. Redogör för tidsperioder, förändringsprocesser, händelser och personer. b. Orsaker, konsekvenser, betydelse. Olika tolkningar.	redogör översiktligt	redogör utförligt jämför tolkningarna, förordar en av dem, motiverar med enkla omdömen	redogör utförligt och nyanserat motiverar med nyanserade omdömen
2. Historiemedvetande. a. Ser samband mellan skeenden i det förflutna och förhållanden i nutiden. b. Drar slutsatser om vad skeenden i det förflutna och förhållanden i nutiden kan ha för betydelse för framtiden.	ger enkla exempel, förklarar översiktligt drar enkla slutsatser	ger enkla exempel, förklarar utförligt drar välgrundade slutsatser	ger komplexa exempel, förklarar utförligt och nyanserat drar välgrundade och nyanserade slutsatser

<p>3. Teori och begrepp.</p> <p>Använder olika historiska teorier och begrepp för att formulera, utreda, förklara och dra slutsatser om historiska frågeställningar utifrån olika perspektiv.</p>	<p>med viss säkerhet, använder några historiska begrepp</p>	<p>med viss säkerhet</p>	<p>med säkerhet</p>
---	---	--------------------------	---------------------

CENTRALT INNEHÅLL. Källor.

Historiskt källmaterial som speglar människors roll i politiska konflikter, kulturella förändringar eller kvinnors och mäns försök att förändra sin egen eller andras situation. Olika perspektiv utifrån till exempel social bakgrund, etnicitet, generation, kön och sexualitet.

Kritisk granskning, tolkning och användning av olika slags källmaterial utifrån källkritiska kriterier och metoder.

<p>4. Källor.</p> <p>a. Kan söka, granska och tolka källmaterial för att besvara frågor om historiska skeenden.</p> <p>b. Gör reflektioner över materialets relevans</p>	<p>med viss säkerhet</p> <p>gör enkla reflektioner</p> <p>utgår från något källkritiskt kriterium</p>	<p>med viss säkerhet</p> <p>gör välgrundade reflektioner</p> <p>utgår från källkritiska metoder</p> <p>värderar med enkla omdömen olika tolkningsmöjligheter</p>	<p>med säkerhet</p> <p>gör välgrundade och nyanserade reflektioner</p> <p>utgår från källkritiska metoder</p> <p>värderar med nyanserade omdömen olika tolkningsmöjligheter</p>
--	---	--	---

CENTRALT INNEHÅLL. Historiebruk.

Hur individer och grupper använt historia i vardagsliv, samhällsliv och politik. Betydelsen av historia i formandet av identiteter, till exempel olika föreställningar om gemensamma kulturarv, och som medel för påverkan i aktuella konflikter.

<p>5. Historiebruk.</p> <p>a. Redogör för några historiska skeenden och händelser som har använts på olika sätt Förklarar varför de har använts olika.</p> <p>b. Ger några exempel på olika sätt att använda historia. Värderar deras betydelse för nutida skeenden och händelser.</p>	<p>redogör översiktligt</p> <p>värderar med enkla omdömen</p>	<p>redogör utförligt</p> <p>värderar med enkla omdömen</p>	<p>redogör utförligt och nyanserat</p> <p>värderar med nyanserade omdömen</p>
--	---	--	---